

Kreowanie postawy ekokonsumenta – rola organizacji pozarządowych, kampanii społecznych - w województwie mazowieckim

Iwona Grażyna Marczak

Kampanie społeczne

„Kampania społeczna jest to rodzaj społecznej komunikacji, w której chodzi o promowanie społecznie właściwych i wartościowych wzorców zachowań, postaw i wartości nowych lub też zwrócenie uwagi społeczeństwa na istotne, często trudne i nierozwiązane problemy”.

Głównym celem kampanii społecznej jest zmiana postaw społecznych, uwrażliwienie, zwrócenie uwagi na problem społeczny, któremu trzeba przeciwdziałać, zmobilizowanie odbiorców do reakcji, realizacja interesów społecznych, promowanie wartości i postaw prospołecznych, walka z patologiami oraz próba wywarcia wpływu na postawy wobec problemu społecznego.

Kampanie społeczne przygotowywane przez NGO w ciągu ostatnich lat znacznie przybierają na sile.

„Kampanie są domeną organizacji pozarządowych”

Tematyka poruszana w kampaniach społecznych jest tożsama z głównymi płaszczyznami aktualnych problemów społecznych, między innymi: aktywizacja społeczna i obywatelska, bezpieczeństwo w sferze komunikacji i transportu, edukacja, **ekologia i ochrona środowiska**, kampanie wizerunkowe i informacyjne, kampanie dotyczące rozwoju gospodarczego czy też **kampanie poruszające kwestie konsumenckie**.

Edukacja odpadowa

Edukacja odpadowa

- od dziecka → następnie wszystkie grupy wiekowe,
- syndrom zsypu → zsyp ma jedną rurę i zazwyczaj wrzuca się tam wszystko jak leci, a gdzie segregacja?,
- polubić śmieci, lekcje na składowiskach → edukacja!
- karać za złe praktyki,
- stałe konkursy (metoda marchewki),
- edukacja konsumencka, np. torby (odpowiedzialność konsumencka),
- atrakcyjność i powszechność materiałów.

O odpadach

Powstawanie odpadów towarzyszy człowiekowi przez całe jego świadome, a nawet nieświadome życie. Problem wytwarzanych odpadów staje się najbardziej palącym obecnym czasów. Z roku na rok, w przeliczeniu na jedną osobę, ilość wytwarzanych odpadów wzrasta. Tylko w krajach i regionach o wysokiej świadomości ekologicznej udaje się zatrzymać, a nawet nieco zmniejszyć ten wzrost.

Główną przyczyną powstawania odpadów, wzrostu ich ilości, rodzajów jest nieracjonalna gospodarka surowcami i produktami, które użytkuje każdy człowiek. Źródła powstawania odpadów - to działalność człowieka.

O odpadach

Odpady towarzyszą nam na co dzień. Ale nie chcemy, aby były naszymi sąsiadami. Najczęściej niepotrzebną rzecz wrzucamy do kosza nie myśląc o jej dalszej wędrówce.

Trudno jest unikać wytwarzania odpadów. Można także przyjąć, że nie ma możliwości usuwania odpadów natychmiast, gdy takowymi się staną. Może poza odpadami organicznymi, które można prosto z kuchni skierować do kompostowania.

Odpady opakowaniowe, techniczne, medyczne, wielkogabarytowe, makulaturę, odpady wytwarzane podczas domowych porządków będą musiały przebyć pewną drogę, by zakończyć **wędrówkę jako odzyskany surowiec** lub być skutecznie unieszkodliwione. Problem polega na tym, aby droga ta nie obejmowała zbyt długich i niepewnych środowiskowo faz magazynowania lub nie do końca kontrolowanego przetwarzania. Aby tak było, każdy wytwórca odpadów powinien dobrze wiedzieć, jaki los pisany jest konkretnemu asortymentowi odpadów i powinien postępować tak, by jak najszybciej ten los się dokonał.

O odpadach

Odpady domowe należy segregować zgodnie z przyjętymi zasadami w gminie w odpowiednich pojemnikach lub workach. Z wytworzonymi odpadami musimy postępować zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, uchwalonym przez radę gminy i będącym tzw. prawem miejscowym.

Odpady zbierane selektywnie można odnieść lub odwieźć do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zorganizowanego przez gminę.

Segregacja - czysty zysk!

Odpady uważa się zwykle za źródło zanieczyszczenia. Jeśli jednak są one kompetentnie zagospodarowywane, mogą stanowić cenne źródło materiałów, zwłaszcza gdy zaczyna **brakować** surowców.

Najlepszym rozwiązaniem jest zaprzestanie wytwarzania odpadów.

Jeśli to niemożliwe, warto poddać odpady recyklingowi, by ponownie je wykorzystać.

Zapewnienie odzysku, a szczególności recyklingu odpadów opakowaniowych jest podstawowym obowiązkiem przedsiębiorcy wprowadzającego produkty w opakowaniach

Obowiązek ten polega na konieczności osiągnięcia określonego poziomu recyklingu, ustalonego jako procent masy albo ilości opakowań wprowadzonych w danym roku na rynek krajowy. Został on skonkretyzowany w formie docelowego poziomu odzysku i recyklingu.

Obowiązek prowadzenia publicznej kampanii edukacyjnej

(Rozdz. 4 art. 19, Rozdz. 5 art. 31 Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi)

Wprowadzający produkty w opakowaniach jest zobowiązany prowadzić publiczne kampanie edukacyjne, mające na celu podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych może być według wyboru wprowadzającego produkty w opakowaniach wykonywany samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań.

Wprowadzający produkty w opakowaniach, samodzielnie wykonujący obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych przeznaczają co najmniej 2 % wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym.

Zgodnie z Art. 19 Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi należy na kampanię rocznie przeznaczyć **2% wartości netto zakupionych w poprzednim roku kalendarzowym opakowań**, lub **zlecić prowadzenie kampanii Organizacji** Odzysku Opakowań - i zgodnie z Art. 31 Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi **należy przekazać na ten cel 5% wartości umowy z Organizacją.**

Przykłady akcji i kampanii proekologicznych w Województwie Mazowieckim

Przedstawiciele społeczeństwa
(*organizacje pozarządowe i pojedynczy
obywatele*) mogą/powinni
podejmować działania ukierunkowane
na kreowanie właściwych postaw
konsumenckich

Kto prowadzi edukację ekologiczną w Regionie Płockim?

- Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku,
- Szkoły i Przedszkola,
- Samorządy gminne i powiatowe,
- Modelowe Wiejskie Centrum Ekoturystyki Przyjazne Środowisku -Szkolne Schronisko Młodzieżowe - Zielona Szkoła w Sendeniu („SSM – Zielona Szkoła” w Sendeniu),
- Gostynińsko -Włocławski Park Krajobrazowy w Kowalu,
- Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych w Otwocku,
- Związek Gmin Regionu Płockiego.

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI I PATRONAMI SPOŁECZNEJ KAMPANII EDUKACYJNEJ

W trakcie trwania Społecznej Kampanii Edukacyjnej współpracujemy z:

- samorządami
- organizacjami pozarządowymi
- podmiotami gospodarczymi
- placówkami oświatowymi,
- naukowcami
- środowiskami lokalnymi,
- mediami.

Pod patronatem „Tygodnika Płockiego”
Jak płockie media dbają o ekologię

25 lutego, o godzinie 10.00 w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego odbędzie się konferencja poświęcona tematyce promowania ekologii przez lokalne media. Czas na omówienie roli płockiej prasy w pobudzaniu aktywności ekologicznej społeczeństwa będzie miał również dziennikarz naszej redakcji. Opowie o cyklicznych akcjach TP: „Porządkujemy i odnawiamy las”, „Zostań przyjacielem ptaków” oraz „Zaadoptuj kasztanowca”.

Podczas konferencji „Rola mediów w kształtowaniu świadomości ekologicznej społeczeństwa” o miejscu edukacji narodowej w zrównoważonym rozwoju mówić będzie dr Krzysztof Kafel z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Problematykę roli mediów w edukacji ekologicznej społeczeństwa podejmą dr Witold Lenart oraz dr Anna Kalinowska z Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego. Temat „Audycje radiowe dla kształcenia ekologicznego społeczeństwa” przedstawi dziennikarz płockiego radia. Kolejnym prelegentem będzie przedstawiciel Polskiego Koncernu Naftowego „Orlen”, który poinformuje o wpływie działalności płockiej spółki na środowisko naturalne. Następnie Janina Kawałcewska z RCEE w Płocku omówi temat „Edukacja ekologiczna w programach ochrony środowiska w regionie płockim a komunikacja ze społeczeństwem”. Wydawnictwa centrów edukacji ekologicznej, parków narodowych i krajobrazowych przybliży dr Maria Palińska z Włocławskiego Centrum Edukacji Ekologicznej.

Konferencję współorganizują: Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku, Towarzystwo Naukowe Płockie, Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego oraz Starostwo Powiatowe w Płocku. mś

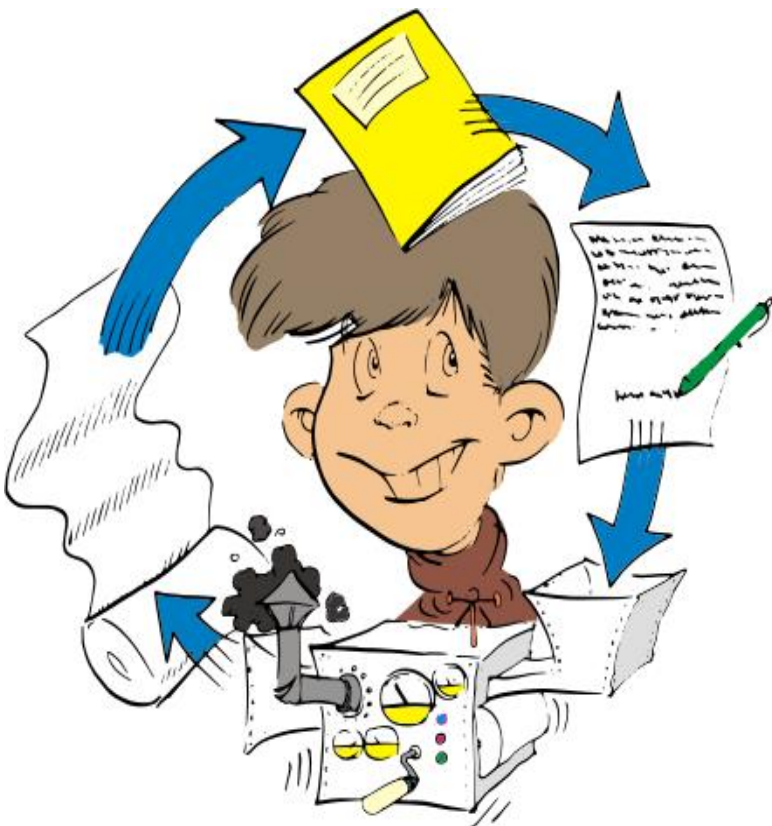
KAMPANIE EDUKACYJNE dotyczące opakowań i odpadów opakowaniowych realizowane są poprzez:

- społeczną edukację ekologiczną,
- konkursy ekologiczne dla placówek oświatowych,
- społeczne kampanie informacyjno-edukacyjne z zakresu ochrony środowiska i przyrody,
- propagowanie postaw ekologicznych wśród społeczeństwa,
- inne działania

ej

Społeczna edukacja ekologiczna

Musimy podjąć aktywne i skuteczne działania,
aby wytwarzać jak najmniej odpadów.

Jeśli już powstaną -
to gospodarować nimi w sposób
przyjazny środowisku

Warsztaty i szkolenia - dla dorosłych

- Szkolenia i warsztaty dla sołtysów, radnych, pracowników administracji samorządowej, rolników, policji, przedstawicieli biznesu z zakresu:

- *nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie,*
- *obowiązków wynikających z prawa ekologicznego,*
- ***gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi***
- udział społeczeństwa w tworzeniu nowego modelu gospodarki odpadami w gminach,
- przygotowanie wzorów uchwał rad gmin dot. gospodarowania odpadami,
- przygotowanie przetargów na odbiór (odbiór i zagospodarowanie odpadów),
- decyzje administracyjne, kontrola przestrzegania prawa wynikającego z obowiązujących ustaw,
- aktywizacja społeczeństwa na rzecz wdrażania nowego modelu gospodarki odpadami,
- warsztaty terenowe w gminach nt. wdrażania nowego modelu gospodarki odpadami.

Przykład: szkolenie nt. wdrażania w życie regulacji prawnych określonych w ustawie „*O gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*” – szkolenie organizowane przez RCEE w Płocku w grudniu 2013 r nt. *obowiązków przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami i opłacie produktowej*, wprowadzeniu szeregu zmian, które mają udoskonalić rynek recyklingu odpadów opakowaniowych, zmienić sposób rozliczania obowiązków przedsiębiorców.

SPOŁECZNA EDUKACJA EKOLOGICZNA

- **Ogólnopolski projekt: „Blżej śmieci - dalej od nieporządku” – finansowany ze środków NFOŚiGW w Warszawie oraz WFOŚiGW w Warszawie**

Główny cel projektu to wypracowanie sposobów i rozwiązań, które przyczynią się do rozwoju zrównoważonych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.

Adresaci projektu: władze gminne (*w ich gestii leży gospodarka odpadami komunalnymi*), samorządy województw, firmy gospodarujące odpadami, 80 gmin z całej Polski, nauczyciele.

Główne elementy projektu to:

- przeprowadzenie badań w 16-tu województwach dotyczących sytuacji w zakresie wdrożenia nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach,
- badanie istniejących i projektowanych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych
- ogólnopolskie seminaria regionalne polegające na analizie dot. stanu wdrażania ustawy w gminach, przedstawiające nowe sposoby wdrażania ustawy i egzekucji przepisów prawa.

SPOŁECZNA EDUKACJA EKOLOGICZNA

Płockie doświadczenia

Izba Gospodarcza Regionu Płockiego zorganizowała w listopadzie 2014 r. w Płocku seminarium pt.: „**Gospodarka opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Nowe wymagania i możliwości realizacji obowiązków ustawowych**”, podczas którego zapoznano uczestników z zapisami Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 888.) i ich praktycznym zastosowaniem.

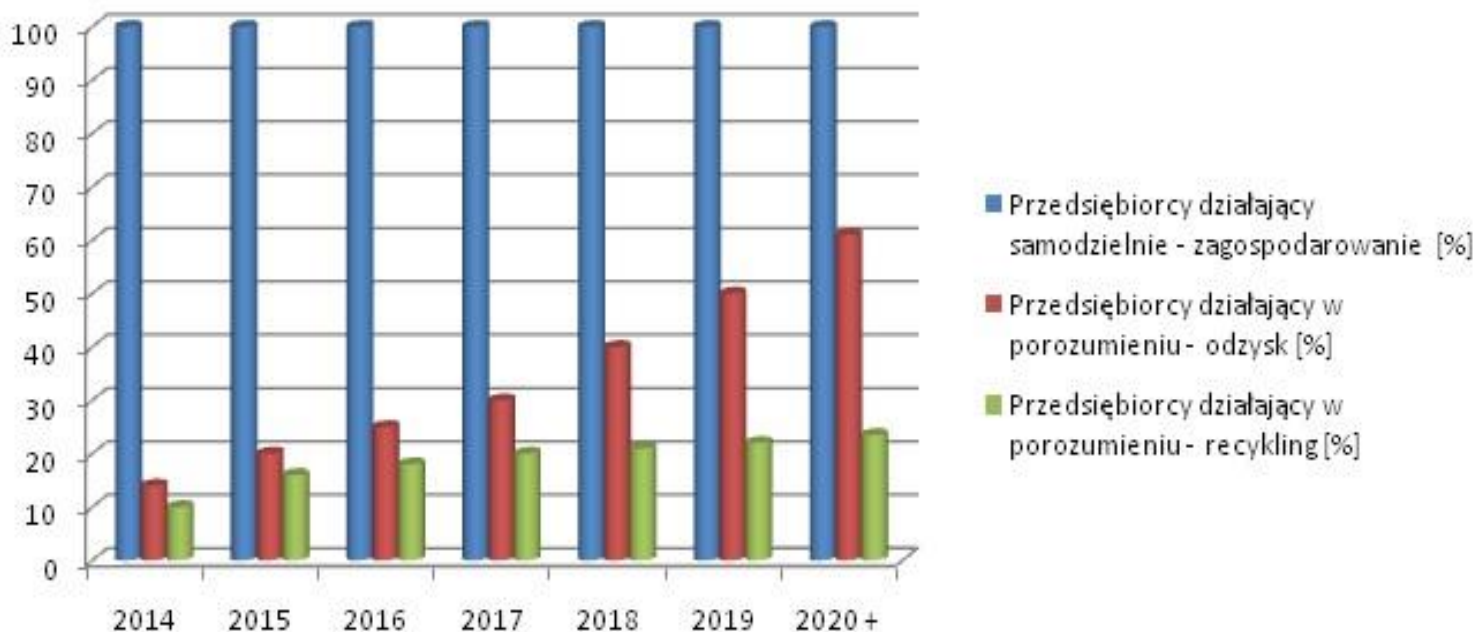
Podczas spotkania przedstawiono przepisy obowiązującej ustawy oraz możliwości współpracy a także wynikające z nich korzyści dla przedsiębiorstwa.

Od 1. stycznia 2014 r., zgodnie z ustawą o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z 13. czerwca 2013 r., istnieje obowiązek pokrycia kosztów zbierania, odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Można go realizować samodzielnie lub poprzez porozumienie z **instytucją Samorządu Gospodarczego**, do których należy **Krajowa Izba Gospodarcza**. Zgodnie z ustawą, KIG może reprezentować przedsiębiorstwo. W związku z tym jest uprawniona do przejęcia obowiązków związanych ze zbiórką, odzyskiem i recyklingiem odpadów powstających z opakowań wielomateriałowych i po środkach niebezpiecznych po wprowadzonych na rynek produktach na zdecydowanie korzystniejszych warunkach.

Płockie doświadczenia

Jakie są korzyści?

Przedsiębiorcy działający na własną rękę są zobowiązani do zagospodarowania **100% odpadów**, które powstały z opakowań wprowadzonych do obrotu. Natomiast w przypadku realizacji obowiązków w drodze porozumienia z KIG obowiązują następujące poziomy określone przez resort środowiska.

SPOŁECZNA EDUKACJA EKOLOGICZNA

- Warsztaty dla dzieci i młodzieży pn. EDUKACJA KONSUMENCKA

Wyjaśniamy !

Kim jest Zielony – Ekologiczny Konsument ?

Odpowiedzialna konsumpcja oznacza podejmowanie decyzji zakupowych z uwzględnieniem konsekwencji społecznych i środowiskowych, jakie niosą za sobą wydobycie surowców oraz produkcja, dystrybucja, użytkowanie i utylizacja danego produktu.

Globalizacja sprawiła, że niezależnie od tego w którym miejscu na Ziemi odbywa się każdy z tych procesów, ma on wpływ na naszą rzeczywistość.

Zielony / Ekologiczny Konsument to innymi słowy konsument świadomy, który:

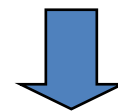
- kupując jest przekonany, że dany produkt jest mu naprawdę potrzebny,
- wybiera produkty wielorazowego użytku, a skład i pochodzenie jest mu znane,
- jest świadomy tego co się stanie z zakupionym towarem po zużyciu,
- segreguje śmieci, a surowce wtórne odnosi do przeznaczonych do tego celu pojemników lub punktów skupu,
- oszczędza wodę, prąd elektryczny i gaz,
- stara się zastępować produkty toksyczne - nietoksycznymi,
- ostrożnie postępuje z pozostałościami po toksycznych produktach, przeterminowane lekarstwa, zużyte baterie, czy akumulatory pozostawiając je w wyznaczonych punktach.

KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE!

ŚWIADOMY KONSUMENT POWINIEN

- zastanowić się czego potrzebuje
- sprawdzić i porównać oferty
- dokonać wyboru

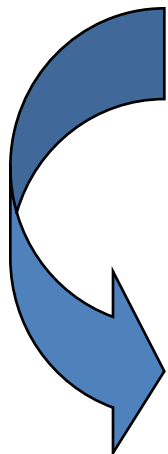
pamiętajac również...

Bądź świadomym konsumentem i zanim coś kupisz zastanów się czy naprawdę tego potrzebujesz i sprawdź ceny w innym sklepie, bo może się okazać, że bez promocji są one niższe;

Nie daj się zbyć! - masz prawo wiedzieć co kupujesz, w końcu to Ty wydajesz swoje pieniądze.

KONSUMENT I JEGO CODZIENNE WYBORY

POSTAWA BIERNA ☹️

...nie zwracamy uwagi na
opakowania podczas zakupów!!!

POSTAWA PROEKOLOGICZNA 😊

...kupujemy produkty w opakowaniach
ekologicznych

Prowadzimy edukację w przedszkolach, szkołach oraz poprzez różne formy kształcenia dorosłych.

Jej zakres rozszerzamy o kwestie opakowań żywności, oznakowania produktów, szczególnie żywności modyfikowanej genetycznie oraz żywności ekologicznej. Tylko wykształcenie właściwych postaw konsumentów może trwale zmienić strukturę spożycia i spowodować właściwe postępowanie z odpadami.

Popyt kreuje podaż, można zatem – przez długofalowe działania edukacyjne – doprowadzić do zmiany modelu konsumpcji, a przez to do przyjaznej środowisku produkcji rolniczej, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz produkcji, użytkowania i utylizacji opakowań.

Społeczne kampanie informacyjno-edukacyjne

Mówimy NIE bezmyślnym zakupom – budujemy społeczeństwo recyklingu
Dofinansowano ze Środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Dobrze znany jest np. obchodzony 22 kwietnia **Dzień Ziemi**, któremu towarzyszą co roku różne imprezy, konkursy, inicjatywy na rzecz ochrony naszej planety.

- przykłady Płockie

Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku - organizacja pozarządowa

realizuje różne programy dotyczące głównie
propagowania i rozpowszechniania edukacji dla
rozwoju zrównoważonego

Partnerzy: Gmina Miasto Płock, przedszkola i szkoły, organizacje pozarządowe, firmy gospodarujące odpadami, Miejski Ogród Zoologiczny, media.

Konkurs grantowy i warsztaty z Okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi

Wiosną ogłaszamy konkurs na zaprojektowanie konkretnego działania aktywizującego społeczność lokalną do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Nagrodzeni mogą zrealizować swoje pomysły przy wsparciu środkami z grantu finansowego.

Konkurs Lokalny (szkoły z terenu miasta Płocka).

Główne tematy to: odpady, bioróżnorodność, ochrona klimatu, OZE.

Komisja Grantowa corocznie wybiera najciekawsze inicjatywy.

Dofinansowane wnioski charakteryzują się różnorodnością działań realizowanych poprzez konkursy plastyczne, festiwale piosenki ekologicznej, debaty szkolne, inscenizacje.

Podsumowaniem działań prowadzonych przez szkoły są warsztaty organizowane na Placu Starego Rynku, na których dzieci i młodzież prezentuje efekty swoich działań.

Jednym z elementów obchodów Dnia Ziemi w Płocku jest coroczna zbiórka elektrośmieci. To wyjątkowa okazja, żeby za stary, zepsuty sprzęt elektroniczny otrzymać... kwiat lub roślinkę do ogródka.

Kolejnym przykładem bardzo dobrze znanej kampanii społecznej jest

Godzina dla Ziemi WWF.

To prosta idea, która szybko przerodziła się w największą na świecie inicjatywę społeczną. Setki milionów ludzi na całym świecie wyłącza światła na jedną godzinę tej samej nocy. Akcja odbywa się zawsze w ostatnią sobotę marca, począwszy od 2007 roku.

Godzina dla Ziemi WWF w Płocku

W ramach akcji ochrony naszej planety o godz. 20.30 światła gasną w płockiej Galerii Wisła – *jedna z największych galerii handlowych.*

Na godzinę wyłączane zostają oświetlenie ratusza i iluminacja „starego” mostu.

- **Co możemy zrobić, aby pomóc Ziemi?** Gaśmy zbędne światło, wymieńmy zwykłe żarówki na energooszczędne świetlówki i wyłączajmy urządzenia elektryczne, których nie używamy. Segregujmy śmieci, przesiadajmy się do komunikacji miejskiej i na rower, oszczędzajmy wodę – to apel do wszystkich mieszkańców Ziemi.

Wyłączenie światła podczas Godziny dla Ziemi WWF jest symbolicznym gestem, który przypomina o tym, że wszyscy powinniśmy się troszczyć o środowisko naturalne, a ochrona przyrody zaczyna się w naszych domach i w naszym codziennym życiu.

Każdego roku we wrześniu (III tydzień IX) organizowana jest akcja
Sprzątanie Świata.

W tych dniach uczniowie szkół zbierają śmieci we wcześniej
wyznaczonych miejscach

Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku jako regionalny koordynator Kampanii "Sprzątanie Świata" corocznie organizuje szereg działań w ramach Kampanii, m.in.:

1. Warsztaty nt.

- Jak uzyskać efekty rzeczowe i ekologiczne Kampanii.
- Efekty wdrażania nowego modelu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach.
- Nowelizacja ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi - rozszerzenie odpowiedzialności przedsiębiorcy wprowadzającego na rynek produkty w opakowaniach, poprzez nałożenie na niego obowiązku poddania odzyskowi, w tym recyklingowi, odpadów opakowaniowych takiego samego rodzaju, w jakich wprowadził produkty na rynek.

2. Warsztaty terenowe do zakładów przetwarzania odpadów.

3. Konkursy m.in. „Strażnicy Natury – na najlepiej przeprowadzona kampanię”, „Segregujesz – Zyskujesz”, „Ziemia w Twoich rękach - wygraj więc z azbestem”, konkursy plastyczne, fotograficzne.

W ramach Kampanii placówki oświatowe prowadzą happeningi, festyny, akcje, monitoring dzikich wysypisk śmieci, ankiety wśród lokalnej społeczności, warsztaty, zbiórki surowców w szkołach, przedszkolach.

**Uczestnicy Kampanii otrzymują
EKOTORBY**

Ekotorba zawsze pod ręką.

W kampanii Ministerstwa Środowiska

„Nie zaśmiecaj swojego sumienia”

wykorzystano wizerunek księdza mówiącego o tym, by nie popełniać „grzechu ekologicznego”. Poruszono tu bardzo ważny problem spalania odpadów w gospodarstwach domowych i powstawania dzikich wysypisk śmieci poprzez wywożenie ich do lasu. Akcja ta informowała w sposób sugestywny i wywołujący kontrowersje. Docierała do szerokiej rzeszy odbiorców za pomocą spotów telewizyjnych i radiowych.

Do akcji włączyła się również Diecezja Płocka opisując w **„Gościu Płockim”** problem zaśmiecania lasów Nadleśnictwa Płock.

W młodzieżowym slangu „człowiek z lasu” oznacza osobę o bardzo niskiej kulturze osobistej, nieokrzesaną.

Szkoda tylko, że właśnie tacy ludzie czasami w kniei faktycznie bywają.

W młodzieżowym slangu „człowiek z lasu” oznacza osobę o bardzo niskiej kulturze osobistej, nieokrzesaną. **Szkoda tylko, że właśnie tacy ludzie czasami w kniei faktycznie bywają.**

Od marca tego roku w telewizji i radiu pojawiają się krótkie spoty, w których aktor przebrany za księdza piętnuje palenie śmieci, brak segregacji odpadów i dzikie wysypiska. Tak Ministerstwo Środowiska w ramach kampanii „Nie zaśmiecaj swojego sumienia” przekazuje do proekologicznych postaw. Wyrzucanie śmieci do lasu nazywa grzechem ekologicznym. To faktycznie problem.

Teologia ekologii

Bóg stwarzając wszechświat widział, że jego dzieła były dobre. Człowiek, jako najlepsze z Jego dzieł, został postawiony na ich czele po to, by wykorzystywać ziemię do swoich celów. Wykorzystywać, a nie dewastować.

Słowo „ekologia” zawiera w sobie rdzeń *eikos* co z greckiego oznacza „dom”. Świat powinien być pojmowany jako wspólny dom, a jego niszczenie w takim pojęciu porównywane jest do zaśmiecania i dewastacji własnego domu.

Płockie Nadleśnictwo szczególnie dotkliwie odczuwa brak poszanowania własnego „domu” w lasach, którymi zarządza, a które są udostępnione wszystkim mieszkańcom regionu. To niby tylko 145 tys. hektarów powierzchni leśnych, ale na usuwanie zanieczyszczeń przeznaczono w tym roku aż 30 tys. zł. W miejsce wywiezionych śmieci pojawiają się niestety kolejne.

– Co roku poświęcamy coraz większe kwoty na sprzątanie pasów

W Legardzie mieszkańcy nazywają sprawy po imieniu
PONIŻEJ: W leśnictwie Sikórz rosną góry śmieci

drogowych, na likwidację dzikich wysypisk, sprzątanie leśnych parkingów, na których coraz częściej odnajduje się śmieci niezwiązane z normalnym korzystaniem z tego miejsca – mówi Małgorzata Włoczkowska, która pełni w nadleśnictwie funkcję starszego specjalisty Służby Leśnej. – Mimo wzmożonej aktywności Służby, upomnień i mandatów problem zaśmiecania narasta.

Czego to ludzie nie wyrzucą

Do lasu trafia dosłownie wszystko. Domowe śmieci w niebieskim worku, stara opona, tele-

Brudne lasy na Mazowszu

Grzech ekologiczny

wizor, gruz, niebezpieczne materiały. Nierzadko zamiast grzybów znaleźć można wrak samochodu.

– W roku ubiegłym zmorą lasów był gruz, popękane płytki ceramiczne i inne pozostałości po przeprowadzonych remontach budowlanych – wyjaśnia Małgorzata Włoczkowska. – Nagminne są torby ze śmieciami bytowymi, pozostawionymi przez właścicieli domków letniskowych, powracających po sobotnio-niedzielnym wypoczynku do miasta. Drugim poważnym źródłem zaśmiecania jest wies.

Niezrozumiała oszczędność na pojemnikach do śmieci i niechęć do segregacji odpadów powodują, że mieszkańcy szukają innych sposobów pozbywania się odpadów. Warto przypomnieć, że pozostawianie ich w lesie to najgorszy, a czasem nawet najdroższy wariant.

Co roku toczy się blisko 30 postępowań w sprawie zaśmiecania lasów. Grzywna sięga 5 tys. zł. Czy to wystarcza?

– Nawet docieranie do sprawców, nakładanie na nich mandatów nie powoduje zmiany mentalności tej części społeczeństwa – odpowiada Włoczkowska. – Apeluje zatem do wszystkich mieszkańców gmin, miast, władz samorządowych o pomoc w oduczeniu od zaśmiecania lasów, które należą przecież do wszystkich.

Ks. Radosław Dąbrowski

Uwaga, konkurs!

Trwa konkurs organizowany przez Akcję Katolicką Diecezji Płockiej. Temat adresowany do uczniów szkół podstawowych to „Babcia i dziadek – oni nauczyli mnie mądrości”; jego realizacją może być praca plastyczna bądź literacka. Drugi temat, adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i osób dorosłych, brzmi „Rola dziadków w tworzeniu cywilizacji miłości XXI wieku”. W tym przypadku oczekiwane są prace literackie. Jak informują organizatorzy, rozmiar pracy jest dowolny, a pomysłowe i ciekawe ujęcie tematu będzie dodatkowo punktowane. Honorowy patronat nad konkursem objął biskup płocki Piotr Libera. Prace konkursowe należy przesyłać lub dostarczać do biura Akcji Katolickiej, na adres 09-402 Płock, ul. Tumska 3, do 31 października. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.akdp.pl. **ak**

Płockie doświadczenia - RCEE w Płocku

***„Nie wyrzucaj do kosza wszystkiego jak leci.
Zbieraj stare baterie i elektrośmieci!”***

W 2013 roku we współpracy z Fundacją „Zielony Horyzont” zorganizowaliśmy na Placu Starego Rynku, akcję zbiórki elektrośmieci i zużytych baterii. Inicjatorem akcji była Europejska Platforma Recyklingu ERP.

Celem akcji było inicjowanie edukacji ekologicznej oraz organizowanie i zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Zebraliśmy sprzęt do dwóch dużych samochodów ciężarowych.

Pamiętajmy! oddany sprzęt do odzysku i recyklingu, może posłużyć do produkcji nowych urządzeń, bo mają w sobie bardzo cenne surowce, z których można wyprodukować nowe, a właściciel ma swój realny wkład w ochronę środowiska.

Zbiórka elektrośmieci na Starym Rynku w sobotę

Lubię to!

kb | 13.09.2012, aktualizacja: 13.09.2012 19:27

AAA

Elektrośmieci (Fot. Lukasz Cynalewski / Agencja Gazeta)

Masz zepsuty komputer, telewizor, starą pralkę czy lodówkę? Możesz się ich pozbyć podczas zbiórki, która odbędzie się w sobotę na Starym Rynku.

Poprowadzą ją ekolodzy z Fundacji Zielony Horyzont wraz z Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej, Europejską Platformą Recyklingu i Gimnazjum nr 6. Będzie można spotkać ich przed ratuszem między 10 a 17 w czasie pikniku ekologicznego kampanii "Sprzątanie Świata 2012. Kocham, lubię, szanuję... nie śmieć".

Fabryka Levi's w Płocku – partner RCEE w Płocku oraz Fundacji FLZP „Młodzi Razem” w działaniach na rzecz środowiska

Fabryka działa od 1991 roku i od tego bardzo znacząco wspiera działania społeczne na rzecz środowiska przyrodniczego, ekologii.

Współpracując z Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku oraz Fundacją Fundusz Lokalny Ziemi Płockiej „Młodzi Razem”.

Każdego roku (od 2007r) w maju przygotowujemy dla firmy ofertę na zorganizowanie Dnia dla Społeczności angażując pracowników fabryki (jest on w firmie Levi Strauss obchodzony na całym świecie).

W swoich działaniach koncentrujemy się na stworzeniu wolontariuszom możliwości takiego rodzaju pracy, której efekty będą dla nich osobiście naprawdę bardzo ważne.

Corocznie zaangażowanych jest ponad 500 osób, wykonując prace społecznie użyteczne na rzecz Miasta Płocka, m.in. prace porządkowe na rzecz ZOO w Płocku, sprzątanie terenów leśnych, akwenu Sobótki i Wisły.

Mówimy NIE bezmyślnym zakupom – budujemy społeczeństwo recyklingu
Dofinansowano ze Środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Fabryka Levi's w Płocku – partner RCEE w Płocku oraz Fundacji FLZP „Młodzi Razem”

Współpraca nie jest przypadkowa – nasi partnerzy muszą być „fair play wobec środowiska”.

Marka Levi's® jest członkiem ruchu społecznego EKOCYCLE („wolnym od emisji gazów cieplarnianych”). Firmy zaangażowane w projekt wytwarzają swoje produkty z surowców przetworzonych w procesie recyklingu.

Inicjatywa EKOCYCLE zrzesza marki, dla których nie jest obojętne środowisko naturalne, powstała by edukować konsumentów na temat codziennego recyklingu. EKOCYCLE dbając o to, by konsumenci podejmowali swoje decyzje w sposób świadomy, tym samym dokonuje istotnej zmiany społecznej. **Projekt ten wspiera ideę recyklingu głównie poprzez pomaganie konsumentom rozpoznawać produkty, które mogą być wykorzystywane wiele razy lub zostać wtórnie przetworzone.** EKOCYCLE, wspierając zrównoważony rozwój środowiska naturalnego pomaga identyfikować wyroby takie jak plastikowe butelki czy aluminiowe puszki, które mogą być ponownie wykorzystane w branży modowej.

Produkty wykonane z wtórnie przetworzonych materiałów, które pojawiły się na rynku w ramach projektu EKOCYCLE: to m.in. edycja džinsów Levi's – wykonana przy użyciu średnio ośmiu plastikowych butelek i tac do serwowania jedzenia na parę.

Levi's w Płocku

Marka Levi's produkuje ekologiczne dżinsy

Kolejna firma odzieżowa stawia na ekologię. Znany producent dżinsów wprowadził na rynek linię produkowaną według metody Water<less. Dzięki nowej technologii udaje się zaoszczędzić znaczne ilości wody.

Kolekcja jeansów została wyprodukowana przy znacznym zmniejszeniu ilości wody. Wykonanie jednej pary dżinsów standardową metodą generuje ok. 45 litrów wody, natomiast przy nowej kolekcji, w przypadku niektórych modeli zużycie zmniejszono nawet o 96 proc. (do 2013 roku zaoszczędzono ponad 360 milionów litrów wody).

Oszczędność jest efektem wprowadzenia kilku prostych zmian, takich jak ograniczenie liczby prań, czy wykorzystanie technologii „stone wash” (*prania kamieniami*).

Do tej pory uszyto ponad 5 mln ubrań przy użyciu nowej technologii.

Technologia wpisuje się w politykę marki, która zmierza do bardziej zrównoważonej produkcji, a także edukacji swoich klientów.

Levi's

**Postawa naszego partnera biznesowego powinna być naśladowana,
który poprzez konkretne działania potwierdza, że nie trzeba
poświęcać jakości, komfortu czy stylu, by nadać czemuś nowy
początek”**

„Od początku nasze produkty projektowaliśmy z określonym celem i konceptem. Poprzez nadanie wartości odpadom mamy nadzieję zmienić sposób myślenia ludzi na temat recyklingu, zachęcając jednocześnie do większego dbania o środowisko naturalne”

Dyrektor Levi's

Podsumowanie

Proekologiczne akcje i kampanie społeczne powinny być traktowane jako ważny element kształtowania świadomości ekologicznej konsumentów, a zwłaszcza ich wiedzy ekologicznej.

Inicjatywy te mogą być bowiem skutecznym narzędziem edukacji ekologicznej.

Ich rola nie powinna jednak ograniczać się jedynie do poszerzania wiedzy odbiorców, ale oddziaływać również na ich zachowania. Aby tak się stało, istotne jest wychowywanie dzieci w duchu etyki ekologicznej już od najmłodszych lat, tak aby z czasem wykonywanie czynności proekologicznych stało się nawykiem i było przekazywane kolejnym pokoleniom.

Co może zrobić konsument?

Kupować mniej – dzięki temu zużywamy mniej surowców, ograniczamy emisje, zużycie wody i ilość powstających odpadów.

Warto postępować zgodnie z zasadą :

Reduce czyli ograniczajmy...

- ilość nabywanych rzeczy i kupujemy tylko to, co naprawdę jest potrzebne. Nie dajmy się manipulować reklamom, które wmawiają konsumentom nieistniejące potrzeby, aby sięgnąć do ich portfeli.

Reuse czyli używajmy wielokrotnie...

- przedmioty przed wyrzuceniem ich na śmietnik. Może to być wykorzystanie ich w nowej funkcji, albo też przekazanie komuś innemu.

Recycle czyli odzyskujemy...

- wszystkie surowce wtórne: papier, plastik, metal, szkło. Dzięki temu można ograniczyć eksploatację surowców naturalnych oraz zmniejszyć ilość produkowanych śmieci.

Napisy:

"okazja"

"promocja"

"u nas najtaniej"

to tylko hasła zachęcające Cię do kupna

Prezenty

Czy w tym roku świąteczne prezenty będą bardziej zielone?

Wszyscy lubimy dawać i dostawać prezenty, lecz czy zastanawiamy się kiedykolwiek, jak przy tym zadbać o środowisko? Wspólne spędzenie czasu jest zwykle doceniane znacznie bardziej niż niechciany upominek, który może skończyć w kredensie lub w koszu na śmieci.

Zamiast nieprzemyślanego prezentu zaproponujmy najbliższym wspólną pieszą wędrowkę lub spacer po okolicy. Możemy też wręczyć im upominek wykonany własnoręcznie, dając drugie życie np. opakowaniom.

Oprócz pozytywnego zaskoczenia obdarowywanej osoby oryginalnością upominku, takie ekologiczne prezenty motywują do zgłębiania kwestii takich jak wylesianie czy wydajne wykorzystanie zasobów. Nie należy też zapominać o szczegółach — można ponownie wykorzystać papier opakowaniowy lub samodzielnie zrobić kartkę okolicznościową z surowców wtórnych.

POMYŚL TWÓRCZO ZANIM COŚ WYRZUCISZ

Przybornik na biurko z rolek po papierze toaletowym

Motyłki z rolek po papierze toaletowym

Małe komódkki z pudełek po zapałkach

Konsekwentnie odmawiaj przyjmowania plastikowych toreb lub reklamówek

Zaopatrź się w trwałą płócienną torbę na zakupy!

WNIOSKA

Świadomie gospodarujmy posiadanymi dobrami!

Rzeczy niepotrzebne nam przełączmy innym.
Potrzebujących jest wielu wokół nas.

Rozglądajmy się więc uważnie.

Wyjdźmy ze swojej skorupy do najbliższego otoczenia

Stańmy się :

- świadomym
- zielonym

KONUMENTEM

***KAŻDY MOŻE STWORZYĆ
ZASADY POSTĘPOWANIA
ŚWIADOMEGO***

KONSUMENTA

DO DZIEŁA...